

1-1-1977

บทบรรณาธิการ : เภสัชศาสตร์ กับ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชอล โสฬสจินดา

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/tjps>

 Part of the [Pharmacology Commons](#)

Recommended Citation

โสฬสจินดา, ชอล (1977) "บทบรรณาธิการ : เภสัชศาสตร์ กับ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," *The Thai Journal of Pharmaceutical Sciences*: Vol. 2: Iss. 2, Article 1.

DOI: <https://doi.org/10.56808/3027-7922.1791>

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/tjps/vol2/iss2/1>

This Editorial is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in The Thai Journal of Pharmaceutical Sciences by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

บทบรรณาธิการ

EDITORIALS

เภสัชศาสตร์ กับ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ หลอ โสภจินดา*

สมัยต้นรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๖ สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมหลวงพิษณุโลกประชานารถ องค์กรมการสภากรรณการจัดการโรงเรียนข้าราชการพลเรือนของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงแสดงพระดำริต่อพระเจ้านครนายกฯ กรณียาชันยานาทรเรนทรว่า ตามกรมกองทหารบก มีแพทย์ประจำหน่วยพยาบาลอยู่แล้ว และยังสามารถเพิ่มเติมไปอีกเรื่อย ๆ แต่ทางเภสัชกรรมนั้นยังไม่มีผู้ที่ได้เรียนและได้รับการอบรมไปประจำตามที่จำหน่ายยาเลย ควรจะตั้งโรงเรียนแพทย์ปรุงยาขึ้นอีกแขนงหนึ่ง เสด็จในกรมฯ ทรงเห็นด้วย จึงได้จัดตั้งโรงเรียนปรุงยาขึ้น ดังหลักฐานจากข้อความตอนหนึ่งในระเบียบการโรงเรียนข้าราชการพลเรือนของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พ.ศ.๒๔๕๗

มีอยู่ว่า “การฝึกหัดวิชาแพทย์ในโรงเรียนราชแพทยาลัยได้ฝึกหัดแต่แผนกแพทยรักษาโรคแต่อย่างเดียว บัดนี้มีความจำเป็นที่ต้องการแพทย์ผสมยาเกิดขึ้นและถึงเวลาที่ควรจัดการฝึกหัดขึ้นด้วยแล้วเหตุฉะนั้นจึงจะได้เปิดการฝึกหัดแพทย์ผสมยาขึ้นในโรงเรียนราชแพทยาลัยอีกแผนกหนึ่ง ตั้งแต่เทอมต้นศก ๒๔๕๗ เป็นต้นไป”

ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๕ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๖ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประดิษฐานโรงเรียนข้าราชการพลเรือนขึ้นเป็น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และโอนไปขึ้นอยู่ในกระทรวงธรรมการ และโดยประกาศกระทรวงธรรมการลงวันที่ ๖ เมษายน ๒๔๖๐ ให้รวมโรงเรียนราชแพทยาลัย เข้าในจุฬาลง-

* อดีตคณบดีคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๐๔

กรมมหาวิทยาลัย และใช้ชื่อ ต่อมาเมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๔๖๑ เป็นคณะแพทยศาสตร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โรงเรียนแพทย์ปรุงยาในราชแพทยาลัยเดิม ยังคงเป็นโรงเรียนปรุงยา สังกัดในคณะแพทยศาสตร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๖ กระทรวงธรรมการได้ประกาศว่าที่เคยเรียกว่า การปรุงยาให้เปลี่ยนเป็น “เภสัชกรรม” และวิชาปรุงยาให้เปลี่ยนเป็นวิชาเภสัชกรรม แผนกหรือโรงเรียนปรุงยาก็ก็นำให้เปลี่ยนเป็นแผนกหรือโรงเรียนเภสัชกรรม ต่อมารัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พุทธศักราช ๒๔๗๗ โรงเรียนเภสัชกรรมจึงมีฐานะเป็นแผนกอิสระแผนกหนึ่ง ของมหาวิทยาลัยเรียกว่า “แผนกเภสัชกรรมศาสตร์” และโดยพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันนี้ คณะแพทยศาสตร์ ซึ่งมีกิจการทั้งฝ่ายโรงเรียนและโรงพยาบาลร่วมกันมาแต่ต้นจึงได้มีนามว่าคณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไม่ได้ตั้งหัวหน้าแผนกแผนกเภสัชกรรมศาสตร์ ในทางปฏิบัติการบังคับบัญชากิจการทั้งหลายของแผนกอิสระนี้ คณะแพทยศาสตร์ เป็นผู้รักษาการต่อไป จนกระทั่งในสมัยจอมพล ป.

พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี เป็นอธิการบดี ได้ตั้งให้ ฯพณฯ ดร.ทวี พลาญกรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นอธิการบดีกระทรวงการและอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกเภสัชกรรมศาสตร์ อีกตำแหน่งหนึ่ง เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๒ เป็นต้นมา จนถึงแก่อนิจกรรมเมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๔

แผนกเภสัชกรรมศาสตร์สังกัดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอยู่จนถึง พ.ศ. ๒๔๘๖ จึงได้มีพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ (ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมหิดล) โอนแผนกเภสัชกรรมศาสตร์พร้อมกับแผนกทันตแพทยศาสตร์ แผนกสัตวแพทยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาลแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไปรวมตั้งเป็นมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ แผนกเภสัชกรรมศาสตร์ ได้รับนามใหม่ว่า คณะเภสัชกรรมศาสตร์ จนในที่สุดโดยพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการกรมมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ในกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๘ ก็ได้รับนามใหม่อีกว่า “คณะเภสัชศาสตร์” คณะเภสัชศาสตร์สังกัดมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์อยู่จนถึง ได้มีประกาศของคณะปฏิวัติ วันที่ ๑๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้จัดตั้งคณะเภสัชศาสตร์เพิ่มขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พร้อมกับคณะทันตแพทยศาสตร์